

7.12.2022

Sosiaali- ja terveysministeriö  
Lausuntopalvelu.fi**ASIA Lausunto luonnoksesta sosiaali- ja terveysministeriön asetukseksi Sosiaali- ja terveysalan tietolupaviranomaisen suoritteiden maksullisuudesta VN/29701/2022, STM108:00/2022**

Sosiaali- ja terveysministeriö on pyytänyt lausuntoja luonnoksesta sosiaali- ja terveysministeriön asetukseksi Sosiaali- ja terveysalan tietolupaviranomaisen suoritteiden maksullisuudesta vuonna 2023.

Sosiaali- ja terveystietojen toissijaisesta käytöstä annetun lain (ns. toisiolaki) tavoitteena on mahdollistaa sosiaali- ja terveydenhuollon toiminnassa sekä sosiaali- ja terveysalan ohjaus-, valvonta-, tutkimus- ja tilastotarkoituksessa tallennettujen henkilötietojen tehokas ja tietoturvallinen käsittely sekä niiden yhdistäminen Kansaneläkelaitoksen, Digi- ja väestötietoviraston, Tilastokeskuksen ja Eläketurvakeskuksen henkilötietoihin. Toisiolain tavoitteena on lisäksi turvata yksilön luotamuksensuoja sekä oikeudet ja vapaudet henkilötietoja käsiteltäessä. Lain tavoitteena on myös sujuvoittaa ja nopeuttaa olennaisesti tietojen käyttöluviin liittyvää käsittelyä ja keventää siihen liittyvää, rinnakkaisista lupamenettelyistä aiheutuvaa hallinnollista taakkaa.

Tietolupaviranomainen tai muu luvan myöntänyt viranomainen saa toisiolain 49 §:n perusteella periä maksun tietoluvasta ja tietopyyntöä koskevasta päätöksestä. Maksun määräytymisen perusteista säädetään maksuperustelaissa. Toisiolain 50 §:n mukaan Tietolupaviranomainen saa periä korvauksen toisiolaissa tarkoitetun tietoluvan ja tietopyyntöä koskevan päätöksen mukaisen tietojen poimimisesta, toimittamisesta ja yhdistelystä, esikäsittelystä, pseudonymisoinnista ja anonymisoinnista sekä tietoturvallisen käyttöympäristön käytöstä. Lain 50 §:n mukaan Tietolupaviranomaisen korvausten määräytymisen perusteista säädetään maksuperustelaissa.

Lääkäripalveluyritykset ry (LPY) kiittää mahdollisuudesta lausua asiasta. Alla on vastauksemme Lausuntopalvelussa.

**Onko suoritteet jaoteltu tarkoituksenmukaisesti?**

Ei huomautettavaa. Suoritejaottelu on tarkoituksenmukainen.

**Ovatko eri suoritteista perittävät maksut ymmärrettäviä ja oikeudenmukaisia?**

Esitetyt maksujen korotukset ovat suuria. Ne aiheuttavat lisäkustannuksia lääketieteen ja terveysalan tutkimukselle.

Kustannusten kasvu heikentää myös tutkijalähtöisen tutkimustyön edellytyksiä ja vaikuttaa siten Suomessa tehtävän ja teetettävän terveysalan tutkimustyön kilpailukykyyn.

7.12.2022

**Onko omakustanteisesti perittävä maksu ja tuntihinta Findatan työstä ymmärrettävä?**

Asetusluonnoksen mukaan Tietolupaviranomaisen asiantuntijatyöstä, tietoluvasta ja tietoluvan muutoksesta perittäviä maksuja korotetaan, koska maksut eivät ole vastanneet keskimääräisiä kokonaiskustannuksia.

Omakustannusperiaate viranomaismaksuissa on sinänsä kannatettava.

Lausuntomateriaalista ei käy selville, voitaisiinko Tietolupaviranomaisen toiminnan tuottavuutta parantaa, jotta suurilta maksujen korotuksilta välttyttäisiin.

LPY esittää, että Tietolupaviranomaiselle asetetaan kunnianhimoinen tuottavuuden parantamistavoite.

**Muut asetuseräluonnosta koskevat huomiot.**

Toisilain tavoitteena on sujuvoittaa ja nopeuttaa tietojen käyttölupiin liittyvää käsittelyä ja keventää siitä aiheutuvaa hallinnollista taakkaa.

Esitetyt maksujen korotukset, tietojen hyödyntäjien lisääntynyt hallinnollinen taakka ja lupahakemusten pidentyneet käsittelyajat ovat ristiriidassa asetetun tavoitteen kanssa.

LPY katsoo, että Findatan toiminnan kehittämis- ja käynnistämisvaiheessa valtion tulisi rahoittaa suurempi osa sen kustannuksista ja samalla kannustaa sitä toimintansa tehostamiseen ja tuottavuuden parantamiseen.

Lääkäripalveluyritykset ry:n puolesta,

Ismo Partanen  
toiminnanjohtaja